CRÉDIT AGRICOLE AGRO MAPA

KWARTALNIK AGROBIZNESU | Wiosna 2018

Wzrost gospodarczy wyraźnie spowolni mimo pakietu fiskalnego

Wzrost gospodarczy wyraźnie spowolni mimo pakietu fiskalnego

- W kolejnych kwartałach tempo wzrostu polskiego PKB będzie kształtować się w trendzie spadkowym. Będzie wynikać to z oczekiwanego przez nas spowolnienia inwestycji oraz niższego wkładu eksportu netto. Tym samym prognozujemy, że tempo wzrostu PKB w Polsce wyniesie 3,7% r/r w 2019 r. wobec 5,1% w 2018 r. W 2020 r. dynamika PKB zmniejszy się do 3,5%, ze względu na dalsze spowolnienie inwestycji oraz niższe tempo wzrostu konsumpcji, podczas gdy przeciwny wpływ będzie miał wyższy wkład eksportu netto. W całym horyzoncie prognozy głównym źródłem wzrostu PKB pozostanie konsumpcja.

Rynek pracy osiągnął poziom równowagi

- Uważamy, że rynek pracy osiągnął poziom równowagi. W efekcie oczekujemy, że w horyzoncie naszej prognozy stopa bezrobocia rejestrowanego ustabilizuje się na poziomie 5,8% na koniec roku. W 2019 r. będziemy obserwowali zwiększenie presji płacowej, ze względu na utrzymujący się niedobór wykwalifikowanych pracowników przy jednoczesnym wyraźnie wolniejszym napływie imigrantów zarobkowych do Polski i rosnącym ryzyku ich odpływu do Niemiec. Presja płacowa będzie natomiast ograniczana przez wejście w życie ustawy o Pracowniczych Programach Kapitałowych, która poprzez wzrost kosztów pracy zmniejszy przestrzeń do podwyżek płac. W konsekwencji oczekujemy, że nominalna dynamika wynagrodzeń zwiększy się z 7,2% r/r w 2018 r. do 7,6% w 2019 r., a w 2020 r. spadnie do 7,0%.

Wzrost wynagrodzeń przyspieszy w 2019 r.

Inflacja w 2018 r. obniży się

- Oczekujemy, że inflacja w 2019 r. zmniejszy się do 1,5% r/r wobec 1,6% w 2018 r., a w 2020 r. wzrośnie do 2,0%. Na spadek inflacji w 2019 r. złożą się niższe dynamiki cen paliw, nośników energii (bez paliw) i żywności oraz wyższa inflacja bazowa (por. MAKROmapa z 11.03.2019).

Pierwsza podwyżka stóp NBP w marcu 2020 r.

- Uważamy, że w warunkach spowolnienia wzrostu gospodarczego i inflacji kształtującej się wyraźnie poniżej celu inflacyjnego RPP (2,5% ± 1pp.) stopy procentowe NBP nie zmienią się do marca 2020 r. Nasz scenariusz jest spójny z oczekiwanym przez nas w średnim terminie kształtem polityki monetarnej w strefie euro (stabilizacja stóp procentowych EBC co najmniej do końca br.).

Złoty będzie się umacniał dzięki większemu apetytowi na ryzyko

- Oczekujemy stopniowego spadku kursu EURPLN do 4,25 na koniec 2019 r. oraz 4,15 na koniec 2020 r. Umocnieniu złotego sprzyjać będzie prognozowane zacieśnienie polityki pieniężnej w Polsce w 2020 r. oraz oczekiwany przez nas spadek światowej awersji do ryzyka w związku z poprawą perspektyw globalnego wzrostu gospodarczego.

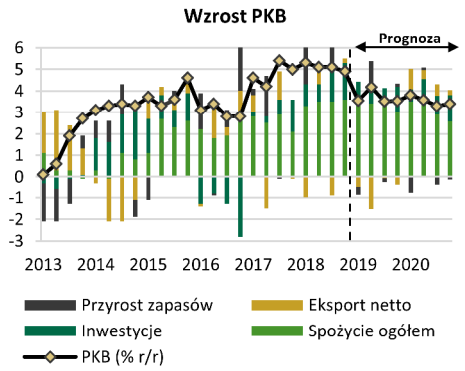

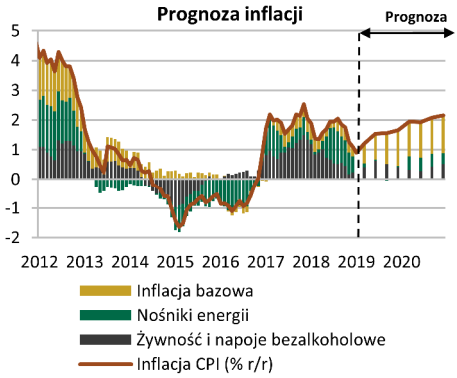

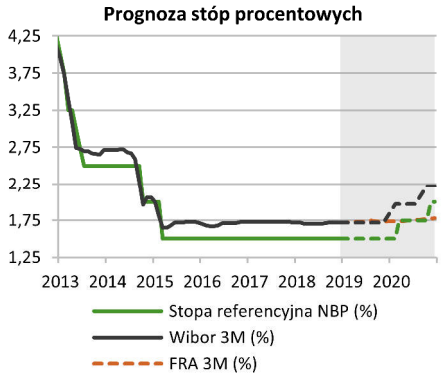

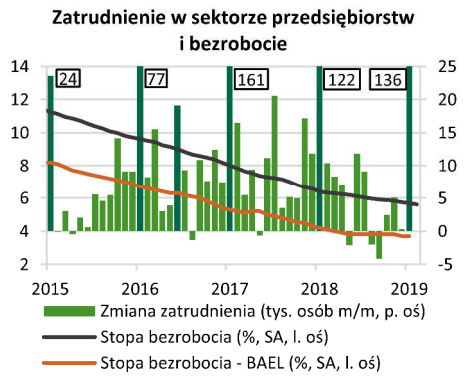

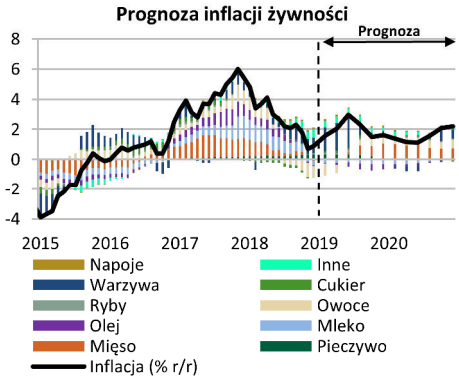

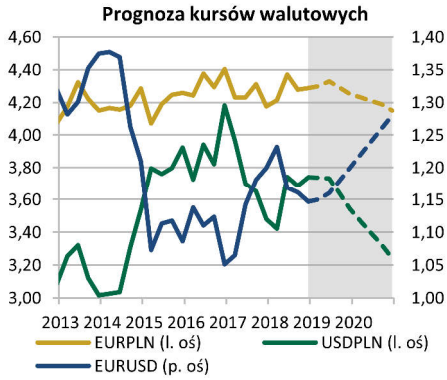

Źródło: Credit Agricole, GUS, Reuters

Jakub Borowski
Główny Ekonomista
tel.: 22 573 18 40
jakub.borowski@credit-agricole.pl

Krystian Jaworski
Starszy Ekonomista
tel.: 22 573 18 41
krystian.jaworski@credit-agricole.pl

Jakub Olipra
Ekonomista
tel.: 22 573 18 42
jakub.olipra@credit-agricole.pl

Sezon 19/20 przyniesie spadek cen zbóż

- Zgodnie z prognozą IGC (International Grains Council) z 21.02.2019 światowa produkcja zbóż w sezonie 18/19 zmniejszy się do 2089,4 mln t wobec 2102,5 mln t w sezonie 17/18 (-0,6%). Jej spadek wynikać będzie z mniejszych zbiorów pszenicy (-3,9%) i jęczmienia (-3,6%), podczas gdy przeciwny efekt będą miały wyższe zbiory kukurydzy (+3,5%). Niższa produkcja pszenicy i jęczmienia jest skutkiem ich mniejszych zbiorów w Rosji i w UE ze względu na suszę, jaka wystąpiła w 2018 r. w Europie. Wyższa produkcja kukurydzy będzie natomiast efektem jej większych zbiorów m.in. w Brazylii, Argentynie, Ukrainie i Chinach.

Spadek światowej produkcji zbóż ze względu na ubiegłoroczną suszę w Europie

- Zgodnie z prognozą IGC światowa konsumpcja zbóż w sezonie 18/19 zwiększy się do 2137,6 mln t wobec 2107,0 mln t (+1,5%). Podobnie jak w poprzednim sezonie będzie to efektem wyższego spożycia kukurydzy (+3,5%), wynikającego z silnego wzrostu jej konsumpcji w Chinach (+7,7%). Nieznaczny wzrost spożycia szacowany jest także w przypadku pszenicy (+0,5%), podczas gdy konsumpcja jęczmienia obniży się o 2,4%

Chiny pozostają głównym źródłem wzrostu światowego popytu na zboża

- Ze względu na wyższe spożycie zbóż od ich produkcji, w sezonie 18/19 dojdzie do spadku ich światowych zapasów, które na koniec sezonu 18/19 wyniosą 565,6 mln t wobec 613,8 mln t w sezonie 17/18, co będzie ich najniższym poziomem od sezonu 15/16. W efekcie współczynnik zapasy/spożycie spadnie do 26,5% wobec 29,1%. Będzie to jednocześnie jego najniższa wartość od sezonu 14/15. Wcześniejsze szacunki wskazywały na silniejsze obniżenie współczynnika (do najniższego poziomu od sezonu 13/14). Tym samym mimo wyraźnego spadku pozostanie on na wysokim na tle historycznym poziomie. Dla porównania, w sezonie 12/13, czyli w ostatnim okresie bardzo wysokich cen zbóż, współczynnik ten wynosił 22,5%.

Spadek światowych zapasów zbóż będzie nieco mniejszy niż wcześniej oczekiwano

- Zgodnie z wynikowym szacunkiem GUS z 21.12.2018 ze względu na największą od 2006 r. suszę ubiegłoroczne zbiory zbóż podstawowych z mieszankami wyniosły 22,8 mln t wobec 28,1 mln t w 2017 r. (-18,9%). Tegoroczne warunki przezimowania zbóż ozimych były relatywnie korzystne, co przy kształtowaniu się warunków agrometeorologicznych w kolejnych miesiącach na poziomie zbliżonym do średniej wieloletniej wskazuje na wysokie prawdopodobieństwo silnego wzrostu zbiorów zbóż w 2019 r.

Warunki agrometeorologiczne w Polsce jak dotąd relatywnie korzystne

- Wspomniane wyżej rewizje w górę światowych zapasów zbóż w sezonie 18/19 doprowadziły do częściowej korekty cen na światowych giełdach. Jednocześnie zgodnie z szacunkami IGC wysokie ceny zbóż znajdują odzwierciedlenie w większej powierzchni ich zasiewów. Przy przeciętnych na tle historycznym warunkach agrometeorologicznych będzie oddziaływało to w naszej ocenie w kierunku wyraźnego wzrostu podaży w sezonie 19/20 i spadku cen. Uwzględniając tendencje na światowym rynku zbóż oraz czynniki krajowe prognozujemy, że ceny pszenicy i kukurydzy w Polsce wyniosą odpowiednio ok. 70 zł/dt i 59 zł/dt na koniec 2019 r. oraz ok. 68 zł/dt i 55 zł/dt na koniec 2020 r. Głównym czynnikiem ryzyka dla naszych prognoz są warunki agrometeorologiczne wśród głównych producentów zbóż w sezonie 19/20.

Sezon 19/20 przyniesie spadek cen zbóż

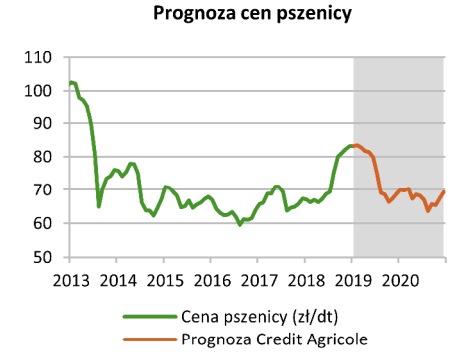

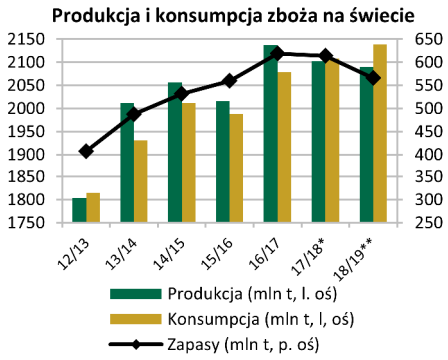

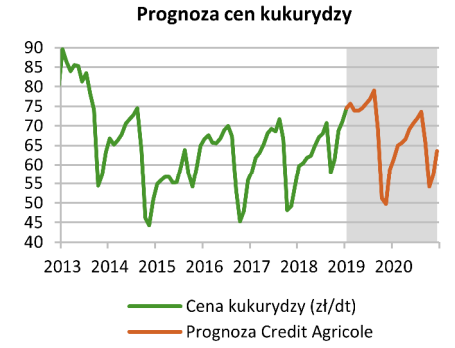

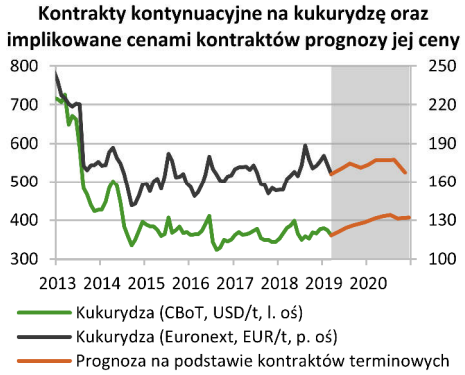

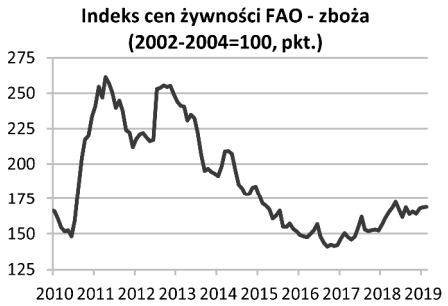

Źródło: GUS, Ministerstwo Rolnictwa, Reuters, USDA, Credit Agricole, IGC *szacunek IGC **prognoza IGC

Ceny rzepaku pod presją rekordowych zapasów roślin oleistych

- Zgodnie z prognozą USDA (U.S. Department of Agriculture) z 8 marca br. światowa produkcja nasion i owoców najważniejszych roślin oleistych w sezonie 18/19 zwiększy się do 593,0 mln t wobec 576,2 mln t w sezonie 17/18 (+2,9%). Jej wzrost wynikać będzie przede wszystkim z wyraźnie wyższej produkcji soi (+5,8%). Będzie to związane w znacznym stopniu z wyższymi zbiorami soi w Argentynie (+45,5%), które powróciły do poziomów sprzed suszy z 2017 r., która dotknęła ten kraj.

Wyższa produkcja roślin oleistych ze względu na wyższe zbiory soi

- Zgodnie z prognozą USDA globalne zużycie nasion i owoców roślin oleistych w sezonie 18/19 zwiększy się do 586,1 mln t wobec 571,0 mln t w sezonie 17/18 (+2,6%), w znacznym stopniu z uwagi na wyższą konsumpcję w Argentynie, Indiach oraz USA. W efekcie, po uwzględnieniu zapasów początkowych, zapasy końcowe nasion roślin oleistych w sezonie 18/19 zwiększą się o 6,1% r/r i wyniosą 121,7 mln t, a wskaźnik zapasy końcowe/zużycie wzrośnie do rekordowego poziomu 20,8% wobec 20,1% poprzednim sezonie.

Nadpodaż na rynku roślin oleistych

- Zgodnie z szacunkami USDA produkcja rzepaku w sezonie 18/19 zmniejszy się do 70,9 mln t wobec 74,0 mln t w sezonie 17/18 (-4,2%). Jest to związane z jego niższymi zbiorami w UE (-11,5%) ze względu na suszę. Jednocześnie będzie to najsilniejszy roczny spadek światowej produkcji rzepaku od sezonu 06/07. Nieznacznie spadnie także zużycie rzepaku, które w sezonie 18/19 wyniesie 71,6 mln t wobec 71,9 mln t w sezonie 17/18 (-0,4%). W efekcie zapasy końcowe na rynku rzepaku w sezonie 18/19 zmniejszą się do 6,5 mln t wobec 7,1 mln t w sezonie 17/18 (-9,3%), a wskaźnik zapasy końcowe/zużycie spadnie do 9,0% wobec 9,9%.

Najsilniejszy spadek światowej produkcji rzepaku od 12 lat

- Zgodnie z wynikowym szacunkiem GUS z 21.12.2018 ubiegłoroczne zbiory rzepaku i rzepiku w Polsce były o ok. 19,0% mniejsze niż w 2017 r. i wyniosły ok. 2,2 mln t. Był to efektem strat związanych z suszą, jak również mniejszej powierzchni zasiewów. Tegoroczne warunki przezimowania rzepaku były relatywnie korzystne, co przy kształtowaniu się warunków agrometeorologicznych w kolejnych miesiącach na poziomie średniej wieloletniej wskazuje na wysokie prawdopodobieństwo wzrostu jego zbiorów w 2019 r.

Wysokie prawdopodobieństwo silnego wzrostu krajowych zbiorów rzepaku w 2019 r.

- W kolejnych kwartałach oczekujemy, że światowe ceny roślin oleistych, w szczególności soi, pozostaną na niskich na tle historycznym poziomach. Wzrost cen ograniczany będzie przez ich znaczące światowe zapasy, a także utrzymujące się niskie cen ropy naftowej ograniczające popyt na biopaliwa. Mimo wyraźnie niższych zbiorów wzrost cen rzepaku będzie ograniczany przez rekordowe zapasy roślin oleistych ogółem. W sezonie 19/20 oczekujemy spadku produkcji soi, co może oddziaływać w kierunku wyższych cen roślin oleistych, w tym rzepaku. Głównymi czynnikami ryzyka dla naszego scenariusza są warunki agrometeorologiczne wśród największych producentów roślin oleistych, a także kształtowanie się cen ropy naftowej.

Spadek cen ropy naftowej negatywny dla cen roślin oleistych

- Uwzględniając tendencje na globalnym rynku roślin oleistych oraz czynniki krajowe prognozujemy, że cena rzepaku w Polsce na koniec 2019 r. wyniesie 1730 zł/t, a na koniec 2020 r. wyniesie 1680 zł/t.

Nieznaczny wzrost cen rzepaku w 2019 r.

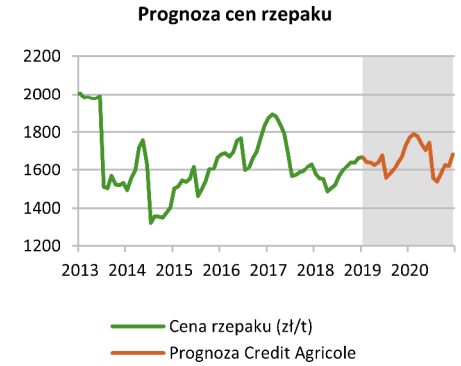

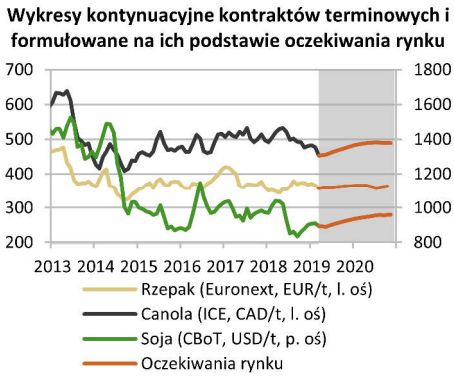

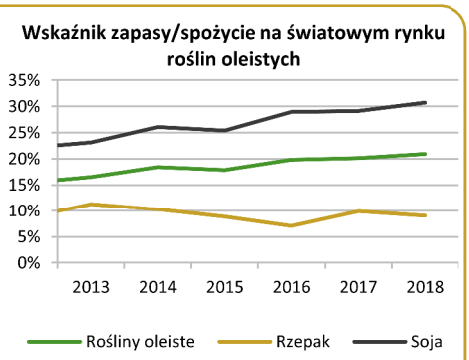

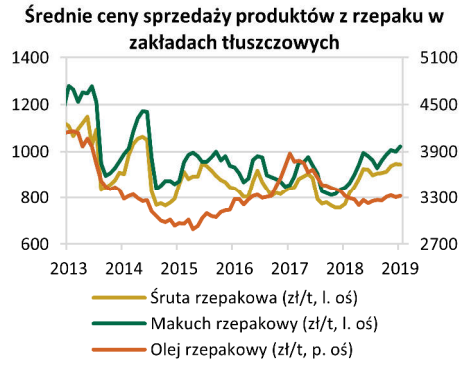

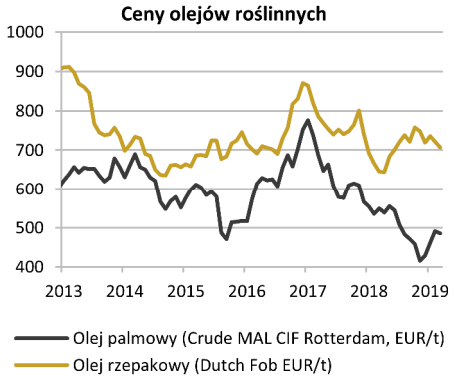

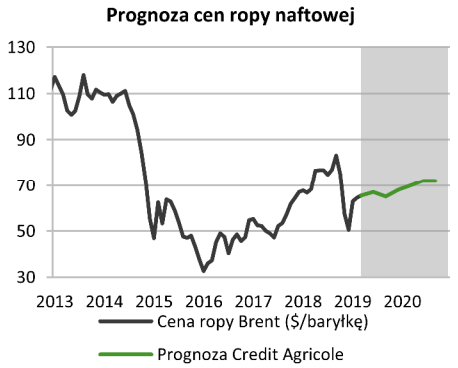

Źródło: GUS, Ministerstwo Rolnictwa, Eurostat, Komisja Europejska, Reuters, USDA, MFW, Credit Agricole

Kolejne miesiące przyniosą wzrost cen skupu trzody chlewnej

Spadek pogłowia świń w UE ze względu na znaczące pogorszenie opłacalności produkcji

Chiński import wieprzowiny silnie przyspieszy w II poł. 2019 r.

- Z uwagi na obserwowane w ostatnich kwartałach znaczące pogorszenie opłacalności produkcji trzody chlewnej pogłowie świń w Polsce na koniec 2018 r. zmniejszyło się o 7,4% r/r, co było jego najsilniejszym spadkiem od 2012 r. Obniżenie pogłowia miało szeroki zakres i dotyczyło większości grup stada, w tym loch prośnych (-18,7% r/r) oraz prosiąt (-16,3% r/r). Wyraźną redukcję pogłowia odnotowano także wśród pozostałych głównych producentów trzody chlewnej, m.in. w Niemczech, Francji, Danii i Holandii. Wskazuje to na wysokie prawdopodobieństwo silnego spadku podaży mięsa wieprzowego w UE II kw. br., co przy stabilnym spożyciu wewnętrznym będzie sprzyjać wzrostowi cen skupu trzody chlewnej. W II poł. br. dodatkowym pozytywnym czynnikiem dla cen skupu będzie oczekiwany przez nas silny wzrost importu wieprzowiny z Chin, gdzie rośnie prawdopodobieństwo znaczących strat produkcyjnych związanych z ASF.

Kolejne miesiące przyniosą wzrost cen skupu trzody chlewnej

- W okresie I-XI 2018 r. wartość polskiego eksportu wieprzowiny (żywca, mięsa oraz przetworów) zmniejszyła się o 6,7% r/r wobec wzrostu o 25,5% w analogicznym okresie 2017 r., na co złożyły się wyższy wolumen sprzedaży oraz spadek cen. Cena skupu żywca wyniosła w styczniu 4,06 zł/kg (-4,7% r/r). Cena pasz dla świń wyniosła w styczniu 1,49 zł/kg (-2,2% r/r). W rezultacie relacja cen żywiec/pasza wyniosła 2,72 wobec 2,98 przed rokiem, wskazując na silne pogorszenie opłacalności produkcji. Po uwzględnieniu czynników globalnych oraz krajowych prognozujemy, że cena skupu żywca wieprzowego w Polsce na koniec 2019 r. wyniesie ok. 4,65 zł/kg oraz 4,90 zł/kg na koniec 2019 r. Głównymi czynnikami ryzyka dla naszej prognozy są skala spadku produkcji w Chinach związana z ASF oraz ewentualne dalsze rozprzestrzenianie się ASF w UE.

Kryzys wizerunkowy nie zatrzyma polskiego eksportu wołowiny

- Kryzys wizerunkowy, który wybuchł w polskim sektorze wołowiny pod koniec stycznia br., doprowadził do przejściowego spadku cen skupu bydła. Obecnie sytuacja się stabilizuje i ceny szybko zbliżają się do poziomów z początku stycznia br. Stanowi to wsparcie dla naszej oceny, zgodnie z którą kryzys wizerunkowy nie zatrzyma obserwowanego w ostatnich latach dynamicznego rozwoju polskiego sektora wołowiny wspieranego przez silny popyt zagraniczny. W konsewkencji oczekujemy, że ceny skupu bydła pozostaną w kolejnych kwartałach na wysokich na tle historycznym poziomach.

Rośnie udział rynków pozaunijnych w polskim eksporcie wołowiny

- W okresie I-XI 2018 r. wartość polskiego eksportu wołowiny (żywca, mięsa oraz przetworów) zwiększyła się o 5,8% r/r wobec wzrostu o 19,1% w analogicznym okresie 2017 r. Odnotowano także silny wzrost udziału krajów pozaunijnych (przede wszystkim Turcji) w strukturze polskiego eksportu wołowiny. Cena skupu żywca wołowego wyniosła w styczniu 6,60 zł/kg (+0,3% r/r). W tym samym czasie cena pasz dla bydła wyniosła 1,60 zł/kg (-1,7% r/r). W rezultacie relacja cen żywiec/pasza ukształtowała się w styczniu na poziomie 4,13 wobec 4,05 przed rokiem, sygnalizując poprawę opłacalności w ujęciu rocznym. Po uwzględnieniu sytuacji na światowym i krajowym rynku wołowiny, a także wzorca sezonowości prognozujemy, że cena skupu żywca wołowego w Polsce na koniec 2019 r. wyniesie ok. 6,60 zł/kg oraz 6,55 zł/kg na koniec 2020 r.

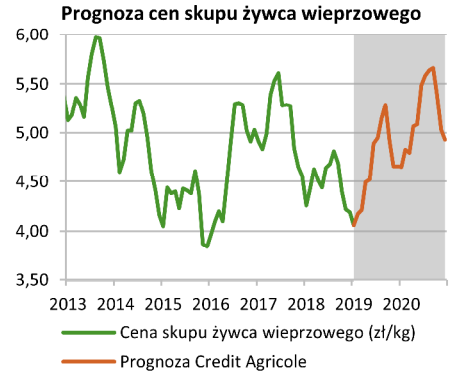

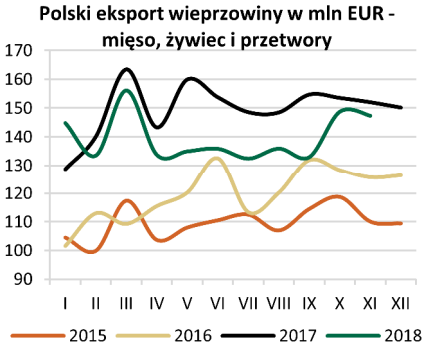

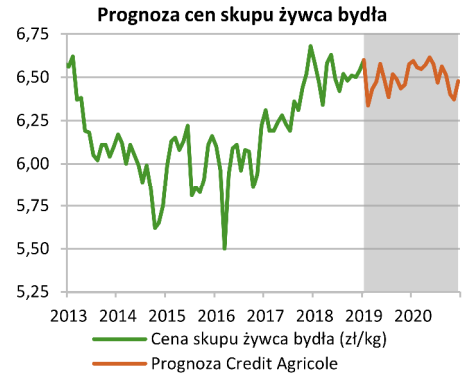

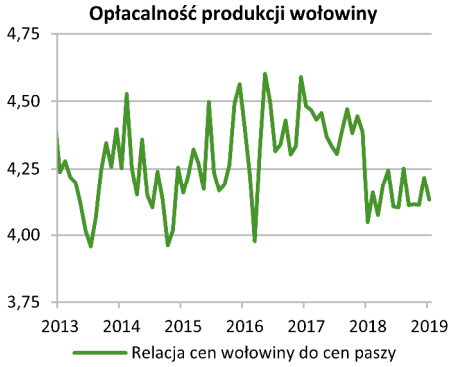

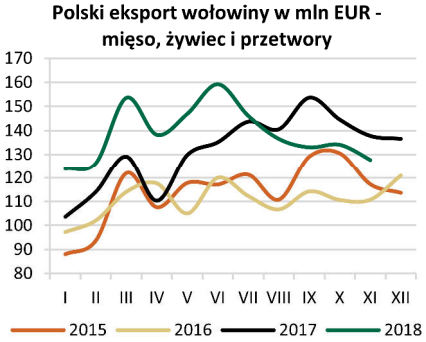

Źródło: GUS, Ministerstwo Rolnictwa, Eurostat, Credit Agricole

Wzrost cen drobiu utrzyma się w kolejnych kwartałach

Produkcja żywca nie nadąża za wzrostem popytu zagranicznego

- W ostatnich kwartałach w branży drobiarskiej doszło do silniejszego zwiększenia mocy ubojowych od wzrostu mocy wytwórczych na odcinku produkcji żywca. W połączeniu z utrzymującym się silnym popytem zagranicznym na polski drób sprzyja to wzrostowi cen żywca. Wraz uruchamianiem nowych kurników dynamika cen zacznie się obniżać, lecz w naszej ocenie nie nastąpi to szybciej niż w II poł. 2019 r. Negatywny efekt cenowy związany ze wzrostem ukraińskiego i brazylijskiego eksportu drobiu do UE jest naszym zdaniem ograniczony. W konsekwencji prognozujemy, że cena drobiu w Polsce w kolejnych kwartałach będzie kształtować się w łagodnym trendzie wzrostowym.

Utrzymuje się dwucyfrowy wzrost polskiego eksportu drobiu

Ukraińska konkurencja niestraszna polskim eksporterom

- W okresie I-XI 2018 r. wartość polskiego eksportu drobiu (mięsa, przetworów oraz drobiu żywego) zwiększyła się o 19,6% r/r wobec wzrostu o 11,2% w analogicznym okresie 2017 r. Głównym źródłem wzrostu wartości polskiego eksportu była większa sprzedaż do Niemiec, Wielkiej Brytanii i Holandii. Na uwagę zasługuje utrzymujący się silny wzrost polskiego eksportu na Ukrainę (+10,0% r/r), która jest 3 największym odbiorcą polskiego mięsa drobiowego i podrobów drobiowych pod względem wolumenu. Pokazuje to wysoką konkurencyjność polskiego eksportu do kraju o znacząco niższych kosztach produkcji, który wymieniany jest jako największy potencjalny konkurent polskiej branży drobiarskiej. Cena skupu drobiu wyniosła w styczniu 3,67 zł/kg (+3,1% r/r). W tym samym czasie cena pasz dla drobiu ukształtowała się na poziomie 1,43 zł/kg (+5,6% r/r). W rezultacie relacja cen żywiec/pasza wyniosła w styczniu 2,57 wobec 2,63 przed rokiem, wskazując na spadek opłacalności produkcji w ujęciu rocznym. Prognozujemy, że ceny skupu drobiu na koniec 2019 r. wyniesie ok. 3,85 zł/kg oraz 4,00 zł/kg na koniec 2020 r.

Polskim eksporterom jaj nie udało się trwale zwiększyć udziału na zachodnich rynkach

- Wyraźny wzrost opłacalności produkcji jaj na przełomie 2017/2018 r. związany ze stratami produkcyjnymi w krajach Europy Zachodniej (por. AGROmapa z 13.12.2018) doprowadził do wzrostu krajowej produkcji. Dane nt. wolumenu polskiego eksportu jaj wskazują, że polskim producentom nie udało się trwale zwiększyć swojego udziału w krajach Europy Zachodniej. W konsekwencji po ustąpieniu silnego popytu zagranicznego doszło do wyraźnego spadku cen. Obecnie sytacja się stabilizuje i ceny stopniowo rosną.

Ceny jaj nieznacznie wzrosną w kolejnych miesiącach

- W okresie I-XI 2018 r. wartość polskiego eksportu jaj spadła o 21,9% r/r wobec wzrostu o 57,3% w analogicznym okresie 2017 r. Cena skupu jaj klasy M w styczniu wyniosła 30,90 zł/100 sztuk (-21,4% r/r). W tym samym czasie cena pasz dla niosek wyniosła 1,27 zł/kg (+2,1% r/r). W konsekwencji w styczniu relacja cen 100 jaj/pasza ukształtowała się na poziomie 24,35 wobec 31,62 przed rokiem. Uwzględniając bieżącą sytuację na rynku jaj oraz krajowy wzorzec sezonowości prognozujemy, że cena skupu jaj klasy M na koniec 2019 r. wyniesie ok. 32 zł/100 sztuk oraz ok. 34 zł/100 sztuk na koniec 2020 r. Głównym czynnikiem ryzyka dla naszych prognoz cen drobiu i jaj jest realizacja scenariusza *hard Brexit* i związane z nim możliwe zaburzenia w przepływie towarów.

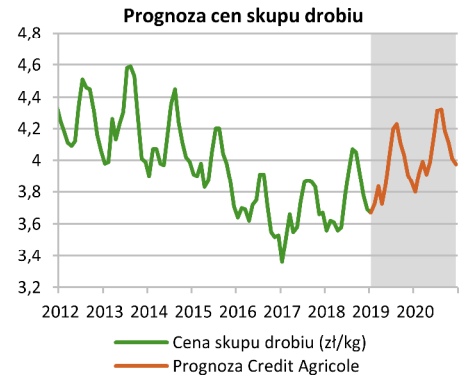

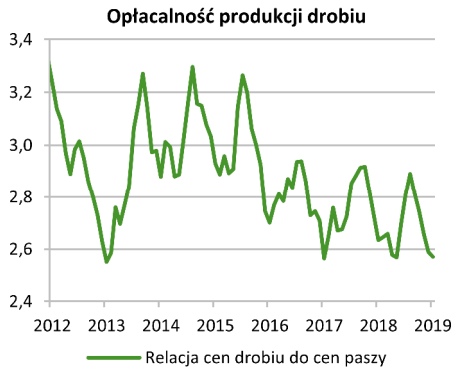

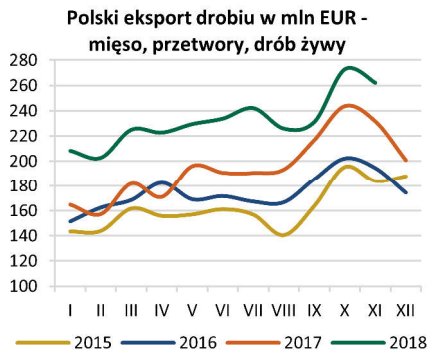

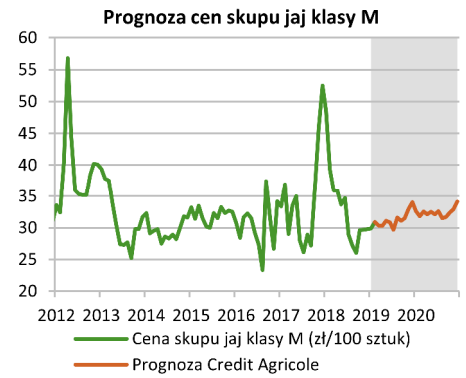

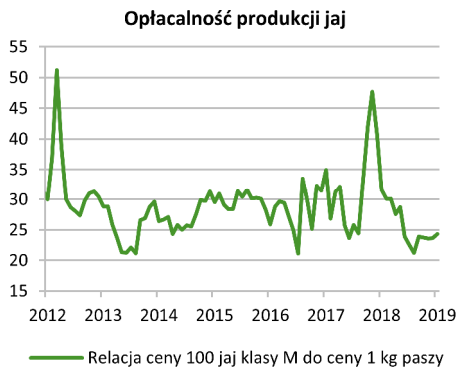

Źródło: Ministerstwo Rolnictwa, GUS, Eurostat, Credit Agricole

Anomalie pogodowe hamują spadek cen produktów mlecznych

Początek roku przyniósł wzrost cen na giełdzie GDT

- Po silnym spadku cen produktów mlecznych obserwowanym w II poł. 2018 r., początek 2019 r. przyniósł wyraźną korektę cen. Od stycznia br. indeks cen GDT zwiększył się o prawie 16% i powrócił do poziomów obserwowanych pod koniec I poł. 2018 r. W znacznym stopniu jest to związane z obawami uczestników rynku o negatywny wpływ fali upałów, jaka wystąpiła w Nowej Zelandii, na produkcję mleka w tym kraju. Znaczący spadek produkcji mleka w Australii ze względu na suszę miał mniejsze znaczenie. Wzrost cen na giełdzie w Nowej Zelandii doprowadził do wyraźnego spowolnienia spadku cen produktów mlecznych obserwowanego w UE oraz w USA.

Produkcja mleka w UE w centrum uwagi rynku

- W kolejnych miesiącach wraz z kończącym się sezonem mlecznym na półkuli południowej uwaga rynku w coraz większym stopniu skupiona będzie na UE, gdzie w maju odnotowany zostanie sezonowy szczyt produkcji. Przy założeniu, że warunki agrometeorologiczne w Europie ukształtują się na poziomie zbliżonym do średniej wieloletniej oczekujemy wyraźnego zwiększenia dynamiki skupu mleka w UE, co będzie oddziaływało w kierunku spadku cen produktów mlecznych.

Spowolnienie światowego importu produktów mlecznych

- Negatywne dla cen produktów mlecznych jest również wyraźne spowolnienie światowego popytu na produkty mleczne, w szczególności w Chinach. W całym 2018 r. wolumen chińskiego importu produktów mlecznych zwiększył się o 7,9% wobec wzrostu o 12,9% w 2017 r. i 20,4% w 2016 r. Dane za styczeń 2019 r. wskazują na wysokie prawdopodobieństwo dalszego spowolnienia chińskiego importu w 2019 r. Ze spowolnieniem popytu na produkty mleczne mamy do czynienia również wśród pozostałych głównych importerów: w Rosji, USA, Indonezji i na Filipinach.

Zmniejszenie różnicy cenowej na rynku tłuszczu mlecznego i białka

- W ostatnich miesiącach znacząco zmniejszyła się dysproporcja cenowa na rynku tłuszczu mlecznego i białka, odzwierciedlana przez różnicę pomiędzy cenami masła a cenami odtłuszczonego mleka w proszku (OMP). W znacznym stopniu przyczyniła się do tego wyprzedaż zapasów interwencyjnych OMP zgromadzonych przez Komisję Europejską (KE), która zmniejszyła niepewność na rynku, a także wzrost światowego popytu na OMP.

Cena skupu mleka pozostanie w łagodnym trendzie spadkowym

- Podtrzymujemy naszą ocenę, zgodnie z którą światowy rynek mleka od IV kw. 2017 r. pozostaje w spadkowej fazie cyklu. Jest ona jednak o wiele bardziej łagodna niż wcześniej oczekiwaliśmy, co wynika z wolniejszego wzrostu podaży mleka wśród największych światowych eksporterów produktów mlecznych ze względu na anomalie pogodowe (susze w UE i w Nowej Zelandii). W kolejnych kwartałach oczekujemy dalszego łagodnego spadku cen, który potrwa najprawdopodobniej do II poł. 2020 r. Głównymi czynnikami ryzyka dla naszego scenariusza są warunki agrometeorologiczne wśród największych światowych eksporterów produktów mlecznych (w szczególności w Nowej Zelandii i w UE). W efekcie, prognozujemy, że na koniec 2019 r. cena skupu mleka w Polsce wyniesie ok. 125 zł/hl, a na koniec 2020 r. wzrośnie do ok. 130 zł/hl.

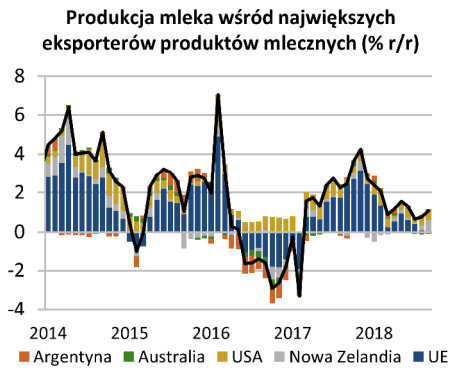

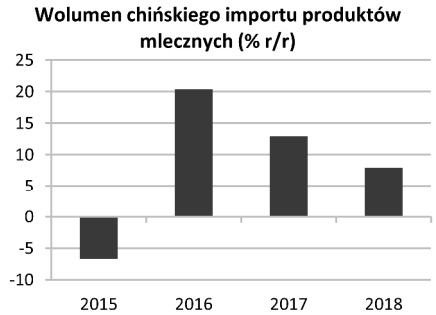

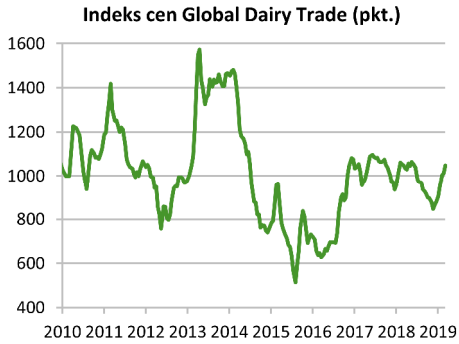

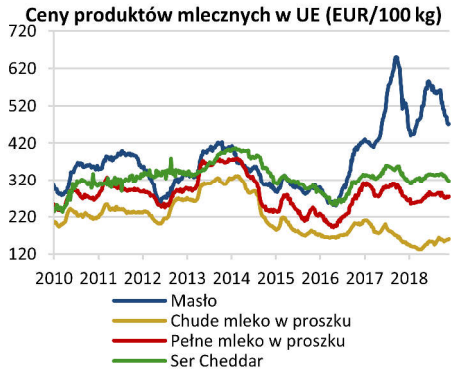

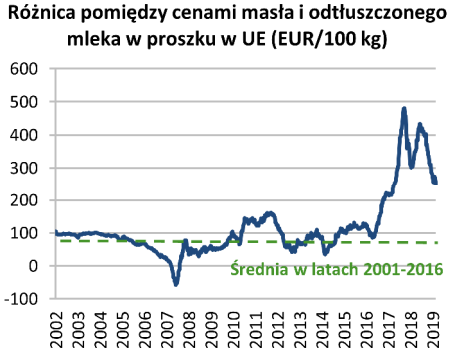

Źródło: Credit Agricole, GlobalDairyTrade, GUS, Ministerstwo Rolnictwa, Komisja Europejska

Wysoka zmienność cen owoców i warzyw

Ubiegłoroczne zbiory owoców pobiły rekord

- Zgodnie z wynikowym szacunkiem GUS z 21.12.2018, ubiegłoroczne zbiory owoców wyniosły ok. 5,1 mln t (+62% r/r). Tym samym ukształtowały się one na najwyższym poziomie w historii. Najsilniejszy wzrost zbiorów został odnotowany w przypadku owoców z drzew, które wyniosły ok. 4,5 mln t (+69% r/r), podczas gdy zbiory owoców jagodowych ukształtowały się na poziomie ok. 0,6 mln t (+21% r/r). Silnemu wzrostowi zbiorów owoców w ujęciu rocznym sprzyjały efekty niskiej bazy z 2017 r. związane z przymrozkami, jak również wyjątkowo korzystne ubiegłoroczne warunki agrometeorologiczne dla wegetacji owoców (łagodna zima, duże nasłonecznienie oraz wysokie temperatury). W przypadku owoców z drzew, zbiory jabłek oceniane są na poziomie ok. 4,0 mln t (+64% r/r), wiśni na ok. 200 tys. t (+179% r/r), śliwek na ok. 121 tys. t (+107%), gruszek na ok. 90 tys. t (+63% r/r) oraz czereśni na ok. 60 tys. ton (+205% r/r). W przypadku owoców jagodowych zbiory porzeczek ogółem szacowane są na ok. 165 tys. t (+28% r/r), truskawek na ok. 196 tys. t (+10% r/r), malin na ok. 116 tys. t (+11% r/r) oraz agrestu na ok. 12 tys. t (+26% r/r). Pierwsze informacje na temat tegorocznych zbiorów owoców GUS opublikuje 30 maja br.

Susza silnie obniżyła ubiegłoroczne zbiory warzyw

- Zgodnie z wynikowym szacunkiem GUS z 21.12.2018, ubiegłoroczne zbiory warzyw gruntowych wyniosły ok. 4,1 mln t i były o ok. 11% niższe niż w 2017 r. Spadek zbiorów warzyw gruntowych był efektem niekorzystnych warunków agrometeorologicznych dla ich wegetacji (niewystarczające opady). W konsekwencji ubiegłoroczne zbiory kapusty oceniane są na 900 tys. mln t (-11% r/r), kalafiorów na ok. 220 tys. t (-8% r/r), cebuli na ok. 565 tys. t (-15% r/r), marchwi na ok. 730 tys. t (-12% r/r), buraków ćwikłowych na ok. 300 tys. t (-11% r/r), ogórków na ok. 245 tys. t (-2% r/r), a pomidorów na ok. 253 tys. t. (-1% r/r). Zgodnie z prognozą Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej ubiegłoroczne zbiory warzyw spod osłon ukształtowały się na poziomie 1,2 mln t, czyli poziomie o 4% wyższym niż w 2017 r. Produkcja pomidorów spod osłon wyniosła ok. 671 tys. t (+4%), a ogórków spod osłon ok. 311 tys. t (+6%). Pierwsze informacje na temat tegorocznych zbiorów warzyw GUS opublikuje 30 maja br.

Deflacja cen owoców potrwa do II kw. br.

- Ze względu na rekordowe ubiegłoroczne zbiory owoców i ich nieurodzaj w 2017 r. wywołany przymrozkami obserwujemy obecnie deflację cen w tej kategorii. Uważamy, że utrzyma się ona do II kw. 2019 r. Przy założeniu przeciętnych na tle historycznym tegorocznych zbiorów owoców, w II poł. 2019 r. prognozujemy wyraźny wzrost ich cen w ujęciu rocznym, wspierany przez efekty niskiej bazy sprzed roku.

II poł. 2019 r. przyniesie wyraźny spadek dynamiki cen warzyw

- Ze względu na niższe zbiory warzyw związane z ubiegłoroczną suszą, obserwujemy obecnie silny wzrost ich cen w ujęciu rocznym. Naszym zdaniem utrzyma się on do II kw. 2019 r. Przy założeniu przeciętnych na tle historycznym tegorocznych zbiorów warzyw, w II poł. 2019 r. dojdzie do wyraźnego spadku tempa wzrostu cen wspieranego przez efekty wysokiej bazy sprzed roku. Głównym czynnikiem ryzyka dla naszej prognozy cen owoców i warzyw są warunki agrometeorologiczne w 2019 r.

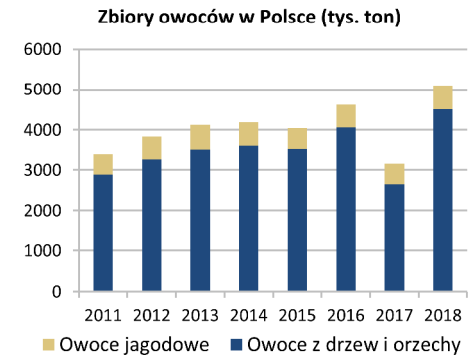

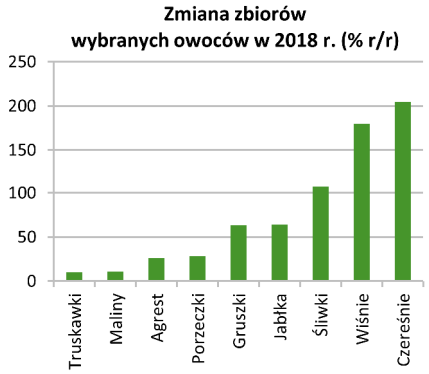

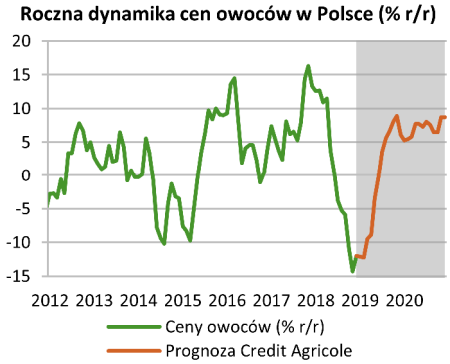

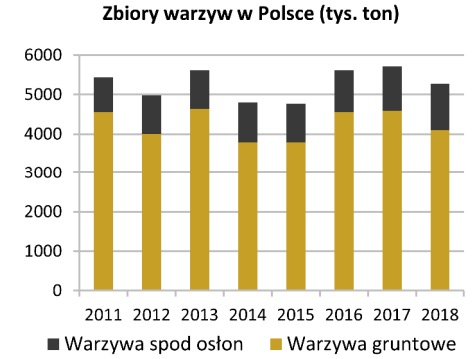

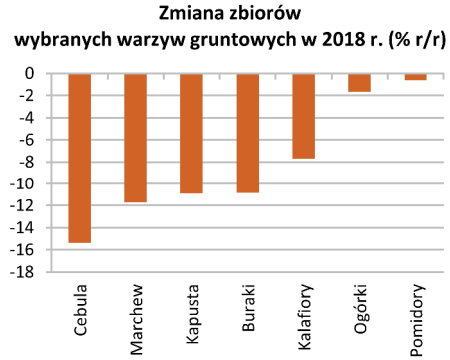

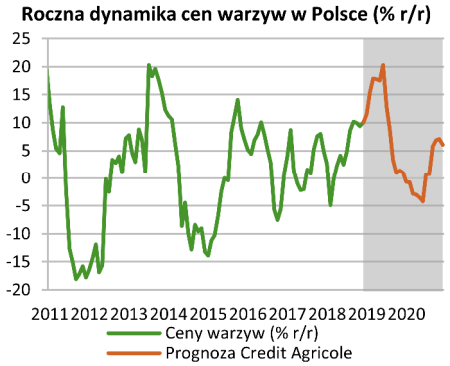

Źródło: GUS, Credit Agricole, IERiGŻ

Czesi stracili apetyt na polską żywność

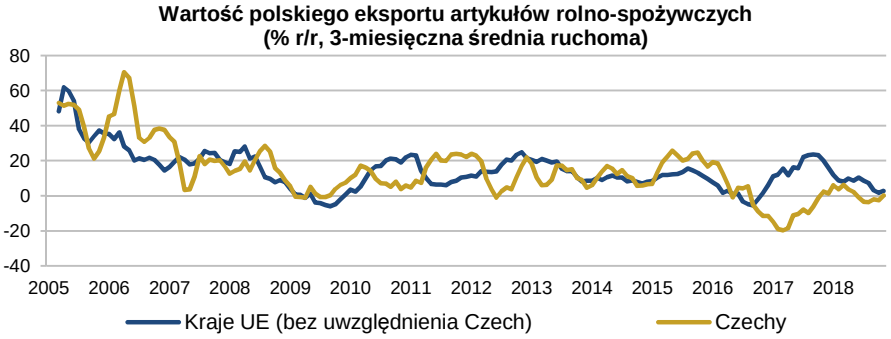

Źródło: Eurostat, Credit Agricole

Zgodnie z danymi Eurostatu polski eksport żywności do Czech w ostatnich latach rośnie wyraźnie wolniej niż do pozostałych krajów unijnych. Jednocześnie niepełne dane za 2018 r. wskazują, że Czechy wypadły z pierwszej piątki największych importerów polskiej żywności, podczas gdy jeszcze w 2016 r. zajmowały trzecie miejsce. Przedmiotem poniższej analizy jest próba ustalenia przyczyn gorszych wyników polskich eksporterów artykułów rolno spożywczych na czeskim rynku.

Zgodnie z danymi Eurostatu wolniejszy wzrost polskiego eksportu do Czech na tle pozostałych krajów UE obserwowany jest aż w 15 z 24 kategorii produktowych, co doprowadziło do spadku udziału Czech w strukturze geograficznej polskiego eksportu w tych kategoriach. Tym samym gorsze wyniki polskiego eksportu do Czech nie wynikają z problemów z eksportem w pojedynczych kategoriach, lecz mają one charakter systemowy. W naszej ocenie gorsze wyniki polskich eksporterów żywności na czeskim rynku w znacznym stopniu związane są z nasilającymi się w ostatnich latach działaniami protekcjonistycznymi stosowanymi przez Czechy w celu ograniczenia importu żywności z Polski. Są one w ostatnich tygodniach szeroko komentowane w mediach, po tym jak Czechy wykorzystując skandal w polskim sektorze wołowiny utrudniają polskim eksporterom mięsa dostęp do swojego rynku. Wsparcie dla takiej oceny stanowią wyniki badań firmy PwC z 2015 r., zgodnie z którymi polscy eksporterzy żywności wśród krajów stosujących najbardziej uciążliwe działania protekcjonistyczne w pierwszej kolejności wymieniają Czechy.

Źródło: Eurostat, Credit Agricole

Można wyodrębnić dwie podstawowe grupy działań protekcjonistycznych stosowanych przez Czechy. Pierwszą grupą działań jest dyskredytowanie polskiej żywności przez nieuzasadnione kwestionowanie jej jakości oraz bezpieczeństwa. Ich przykładem są m.in. opisywane w mediach negatywne kampanie informacyjne w Czechach dotyczące polskiej żywności oraz kwestionowanie przez stronę czeską wiarygodności polskich instytucji nadzorujących bezpieczeństwo żywności. Druga grupa działań służy osłabianiu konkurencyjności cenowej importowanych produktów. Są to regulacje, których celem jest sztuczne zawyżanie kosztów transakcyjnych. Przykładem takich praktyk są wprowadzone w ostatnim czasie przez Czechy obowiązkowe kontrole polskiego mięsa, które spotkały się z krytyką unijnego komisarza ds. zdrowia i bezpieczeństwa żywności V. Andrukaitisa. Wszystkie te działania uderzają w jedną z podstawowych zasad wspólnego rynku UE, którą jest swoboda przepływu towarów. Zgodnie z nią kraje członkowskie UE nie mogą stosować ograniczeń we wzajemnym handlu i muszą na równi traktować produkty krajowe oraz produkty pochodzące z innych krajów UE. Choć działania protekcjonistyczne mogą być zaskarżone do Komisji Europejskiej, proces rozpatrywania skarg jest zbyt długi, by mógł być skutecznym sposobem obrony pokrzywdzonych przedsiębiorców, którzy są w tym czasie narażeni na utratę kontraktów w danym kraju i bankructwo.

W obliczu trudności sprzedaży swoich artykułów do Czech polscy eksporterzy żywności z powodzeniem reorientują swój eksport, o czym świadczy utrzymujący się silny wzrost wartości polskiego eksportu artykułów rolno-spożywczych (por. AGROpuls z 20.02.2019). Niemniej problemy polskich eksporterów na czeskim rynku wskazują na potrzebę wypracowania rozwiązań, które umożliwiłyby ochronę ich interesów i usprawnienie rozstrzygania sporów w tym obszarze na poziomie unijnym.

PROGNOZY

Wybrane wskaźniki makroekonomiczne w Polsce w ujęciu kwartalnym

Wskaźnik		2019				2020				2018	2019	2020
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4			
PKB (%, r/r)		3,5	4,2	3,5	3,5	3,8	3,6	3,3	3,4	5,1	3,7	3,5
Konsumpcja (%, r/r)		4,6	5,4	4,1	4,2	4,4	3,4	3,4	3,5	4,6	4,6	3,7
Inwestycje (%, r/r)		7,7	5,5	4,7	4,7	4,7	4,9	4,8	5,0	7,3	5,3	4,8
Eksport (ceny stałe, %, r/r)		6,5	5,0	6,3	5,8	7,8	8,4	8,6	8,4	6,2	5,9	8,3
Import (ceny stałe, %, r/r)		7,9	8,3	6,8	6,9	6,4	8,0	8,1	8,3	7,0	7,5	7,7
Wkłady do wzrostu PKB	Spożycie prywatne (pp.)	2,9	3,2	2,4	2,1	2,8	2,0	2,0	1,8	2,7	2,7	2,1
	Inwestycje (pp.)	0,9	0,9	0,8	1,2	0,6	0,8	0,9	1,2	1,3	1,0	0,9
	Eksport netto (pp.)	-0,5	-1,5	-0,1	-0,4	0,9	0,4	0,5	0,2	-0,2	-0,7	0,5
Saldo obrotów bieżących***		-1,0	-1,4	-1,0	-1,0	-1,1	-1,2	-1,2	-1,2	-1,0	-1,0	-1,2
Stopa bezrobocia (%)**		6,0	5,5	5,7	5,8	6,0	5,5	5,7	5,8	5,8	5,8	5,8
Zatrudnienie poza rolnict. (% r/r)		0,4	0,4	0,4	0,3	0,2	0,2	0,2	0,3	0,9	0,4	0,2
Wynagrodzenia w GN (%, r/r)		8,2	7,7	7,2	7,1	7,4	7,1	6,6	6,8	7,2	7,6	7,0
Inflacja CPI (%)*		1,2	1,5	1,6	1,7	2,0	1,9	2,1	2,2	1,6	1,5	2,0
Wibor 3-miesięczny (%)**		1,72	1,72	1,72	1,80	1,97	1,97	2,14	2,30	1,72	1,80	2,30
Stopa referencyjna NBP (%)**		1,50	1,50	1,50	1,50	1,75	1,75	1,75	2,00	1,50	1,50	2,00
EURPLN**		4,30	4,33	4,29	4,25	4,23	4,21	4,19	4,15	4,29	4,25	4,15
USDPLN**		3,74	3,73	3,64	3,54	3,47	3,40	3,33	3,24	3,74	3,54	3,24

* wartość średniokwartalna
** wartość na koniec okresu
***narastająco za cztery ostatnie kwartały
Źródło: GUS, Reuters, Credit Agricole

Prognozy kursu walutowego oraz wzrostu PKB dla wybranych krajów

	Realny wzrost PKB			Kursy walutowe*							
	2018	2019	2020		Q1 19	Q2 19	Q3 19	Q4 19	Q1 20	Q2 20	Q3 20
Strefa euro	1,8	1,4	1,6	EUR/USD	1,15	1,16	1,18	1,20	1,22	1,24	1,26
Japonia	0,7	0,6	0,3	EUR/JPY	110	108	106	105	104	104	102
Wielka Brytania	1,3	1,4	1,4	EUR/GBP	0,87	0,85	0,85	0,85	0,85	0,85	0,85
Chiny	6,6	6,4	6,0	USD/CNY	6,80	6,85	6,80	6,75	6,73	6,70	6,68
Hong Kong	3,2	2,3	2,6	USD/HKD	7,82	7,81	7,81	7,80	7,80	7,80	7,80
Indie	6,7	7,3	7,1	USD/INR	72,00	72,50	73,00	73,50	74,00	74,50	75,00
Indonezja	5,2	5,1	5,1	USD/IDR	14100	14000	13900	13800	13700	13600	13500
Malezja	4,7	4,5	4,5	USD/MYR	4,15	4,13	4,11	4,09	4,07	4,05	4,03
Filipiny	6,3	6,4	6,5	USD/PHP	52,00	52,50	52,00	51,50	51,20	51,00	51,00
Singapur	3,3	2,8	2,7	USD/SGD	1,34	1,33	1,32	1,31	1,31	1,30	1,3
Korea Południowa	2,6	2,5	2,5	USD/KRW	1125	1115	1110	1100	1095	1090	1085
Tajwan	2,7	2,4	2,4	USD/TWD	30,90	30,90	30,80	30,70	30,60	30,60	30,50
Tajlandia	4,1	3,8	3,7	USD/THB	32,50	32,20	31,90	31,70	31,50	31,30	31,10
Wietnam	6,9	6,5	6,5	USD/VND	23500	23400	23400	23300	23200	23200	23100
Brazylia	1,2	2,4	2,6	USD/BRL	3,85	3,75	3,75	3,75	3,75	3,75	3,70
Meksyk	2,0	1,6	1,6	USD/MXN	19,50	20,00	20,25	20,25	20,25	20,25	20,00
Rosja	2,3	1,6	1,6	USD/RUB	68,00	68,00	67,00	67,00	66,50	66,00	65,50
Turcja	3,3	-2,0	3,8	USD/TRY	5,35	5,50	5,95	6,10	6,15	6,20	6,20

* wartość na koniec okresu
Źródło: Crédit Agricole Corporate and Investment Bank

Niniejszy dokument stanowi komentarz rynkowy i został sporządzony na podstawie najlepszej wiedzy autorów, z wykorzystaniem obiektywnych informacji pochodzących ze sprawdzonych źródeł. Materiał stanowi niezależne wyjaśnienie spraw w nim zawartych i nie może być wykorzystywany jako rekomendacja do zawierania transakcji. Stawki zawarte w materiale mają charakter informacyjny. Credit Agricole Bank Polska S.A. nie ponosi odpowiedzialności za treść zamieszczanych w materiale komentarzy i opinii.